



Теофан Буџарски

Теофан Исаев Буџарски (XIX - XX) е македонски зограф, преставник на Дебарската школа. Учел зографски и резбарски занает кај Константин Јаковлев од Галичник, Како и многумина македонски мајстори од тоа време работел надвор од Македонија. Поголемиот дел од својот работен век кон крајот на XIX и почетокот на XX век го поминал во зографисување на црквите на Косово и Јужна Србија.

Теофан Исаев Буџарски или Бужаровски е роден во село Галичник во XIX век. Учел зографски и резбарски занает кај Константин Јаковлев од Галичник, на кого му помага при зографирањето на манастирот Драганашки во Косово.

Во 1870 година тој ги насликал иконите во црквата „Свети Илија“ во Бујановачкото село Сејаци, заедно со Димитар Папрадишки, Петар Николов и Ангелко Дидон.

Во 1898-1902 година, Буџарски се населил во Гнилане, каде отворил зографска работилница. Зографисал многу храмови во околината. Така на пример, тој ги насликал фреските, иконите и го изрезбарил иконостасот на црквата „Свети Архангел Габриел“ во Релјан, каде се потпишал на кралските врати со ликот на Богородица.

Потоа работел во црквата „Света Параскева“ во селото Раковац. Таму ги насликал иконостасот и фреските - олтарскиот простор, Христос во сводот и Христос Велики Архиепископ над престолот на епископот. Иконостасот е дрвен двореден - ред царски икони и горниот ред од 14 икони. Десно е проширен со иконата на Света Петка, а од лево, во висина на престолните икони е Изворот на живот Богородица, дело на Буџарски.

Царските двери во оваа црква се датирани од 1902 година, престолни икони на Богородица со Христа и Свети Јован Крстител од 1900 година, а другите икони од 1898 година. Вкупен број икони на иконостасот е 31. На таванот на црквата е насликан на квадратно поле Христос, кој благословува со обете раце. Стилот е ист како оној на иконите со иконостас, што значи дека фреската е дело на Буџароски. Над архиерејскиот престол е испишан Христос Велики Архиереј, со потпис на Буџароски во долниот десен агол.

Буџароски продолжил да работи во Пчинскиот округ. Тој работел во црквата „Успение на Богородица“ во Корбевац, во Владичин Кан, во „Свети Никола“ во Врање, во „Свети Никола“ во селото Чуковац (45 икони од 1860-1870), во Св. Никола “ во селото Прекодолце (1903 - 1905), во „Свети Јован Богослов“ во селото Кралева Куча, денес познато како Српска куќа (иконостас со 39 икони - 1906), во „Свети Архангел Габриел“ во селото Стари Глог, во „Св. Свети Петар и Павле“ во селото Крива Феја и во црквата „Света Марина“ во селото Бресница, каде на иконостасот има 43 икони кои се негово дело.

Во црквата „Свети Јован Богослов“ во селото Кралева Куча постоу ктиторски натпис на кој стои:

„Во името на Отецот и Синот и Светиот Дух!

Овој храм на Св. Апостол и Евангелист ЈОВАН беше обновен врз основа на темелот на старз задужбина од славната ера на НЕМАЊИЧИ за време на владата на Н. И Велич. Султанот Абдул-Хамид-Хан. Со благослов на Н.В. Преосвеш. Митрополитот Скопски Фирмилијан. Храмот го осветил Н.В. Пресвеш. Митрополитот Скопски Викентие на 22 октомври 1906 година. Храмот бил изграден со доброволни прилози од благочестивите христијани од селото Кралева-Куча, Јања Тасиќ учител, од Крајеево Куча; Ангел Васијеевиќ, мајстор од Врање и Теофан И. Буџароски, Иконописец од Галичник.“



Во име Оца и Сина и Светога Духа!
Храм овај Св. Апостола Јеванђелиста ЈОВАНА основан је на темељу старе задужбине из славне доба НЕРМАНЉА за владе Н.И.Велич. Султан Абдул-Хамид-Мана. По савезу В.З. Председ. Митрополита Скопљанског Фиртинџа Хому и Осман од Н.В.Председ. Митрополита Скопљанског Валентија 22 Октобар 1906г. Храм је подигнут дозволеним прилозима од поштомачки издана села Крајева-Куба Јања Тасић, тугор; из Крајева-Куба Абеа Василевић, гдјстор; из Винае, Теофан И. Буџарски, Ивоиницац из Галичанин.